

MORA

Barn- och utbildningsförvaltningen

Svar
2009-09-23

1(30)

Skolinspektionen

Stefan Linde
Chef barn- och utbildningsförvaltningen

Mora kommuns åtgärder m a a rapport efter Skolinspektionens regelbundna tillsyn.

Översänder härmed redovisning av åtgärder som vidtagits och kommer att vidtas med anledning av Skolinspektionens tillsyn av Barn- och utbildningsverksamheten i Mora kommun

På uppdrag av Barn- och utbildningsnämnden

Stefan Linde
Chef barn- och utbildningsförvaltningen
Mora kommun

MORA KOMMUNS ÅTGÄRDER M A A RAPPORT EFTER SKOLINSPEKTIONENS REGELBUNDA TILLSYN.....	1
INLEDNING	4
1 KUNSKAPER, UTVECKLING OCH LÄRANDE	4
1.1 RESULTAT SOM HAR UPPNÅTTS I KOMMUNENS VERKSAMHETER.....	4
1.2 UPPFÖLJNING AV RESULTAT AVSEENDE KUNSKAPER, UTVECKLING OCH LÄRANDE.	6
1.3 BEDÖMNING OCH BETYGSSÄTTNING.....	7
1.4 GENOMFÖRANDE AV UTBILDNINGEN	7
1.5 ANPASSNING AV VERKSAMHETEN TILL ELEVERNAS BEHOV	9
2 NORMER OCH VÄRDEN.....	9
2.1 NORMER OCH VÄRDEN I STUDIEMILJÖ OCH SAMVARO	9
3 KOMMUNENS LEDNING OCH KVALITETSARBETE.....	11
3.1 TILLGÅNG TILL PLATS OCH TILLGÅNG TILL LIKVÄRDIG UTBILDNING	11
3.2 RESURSER.....	13
3.3 STYRNING OCH LEDNING	13
3.4 KVALITETSARBETE	14
4 SAMMANFATTNING.....	15
BILAGA 1. KOMPLETTERING SÄRSKOLAN	1
1 KUNSKAPER, UTVECKLING OCH LÄRANDE	1
1.3. BEDÖMNING OCH BETYGSSÄTTNING	1
1.4 GENOMFÖRANDE AV UTBILDNINGEN	1
1.5. ANPASSNING AV VERKSAMHETEN TILL ELEVERNAS BEHOV	2
2 NORMER OCH VÄRDEN.....	2
2.1 NORMER OCH VÄRDEN I STUDIEMILJÖ OCH SAMVARO	3
3 KOMMUNENS LEDNING OCH KVALITETSARBETE.....	3
3.1 TILLGÅNG TILL UTBILDNING	3
3.2 PERSONALENS UTBILDNING	4
3.3 REKTORS ANSVAR	4
3.4 KVALITETSARBETE	5
3.5 STYRELSENS ANSVAR	5
BILAGA 2 KOMPLETTERING SKOLBARNOMSORGEN.....	1
1 KUNSKAPER, UTVECKLING OCH LÄRANDE	1
1.1 OMSORG OCH LÄRANDE.....	1
1.2 SÄRSKILT STÖD.....	1
2 NORMER OCH VÄRDEN.....	1
2.1 NORMER OCH VÄRDEN I STUDIEMILJÖ OCH SAMVARO	1
3 KOMMUNENS LEDNING OCH KVALITETSARBETE.....	2
3.2 RESURSER.....	2
BILAGA 3 KOMPLETTERING S: T MIKAEL-SKOLAN – GYMNASIESKOLA OCH GYMNASIESÄRSKOLA	1
1 KUNSKAPER.....	1
1.1 KUNSKAPSRISULTAT	1
1.2 UPPFÖLJNING OCH KOMMUNIKATION AV KUNSKAPSRISULTAT	1
1.4. GENOMFÖRANDE AV UTBILDNINGEN	1
1.5 ANPASSNING AV VERKSAMHETEN TILL ELEVERNAS BEHOV	2

2	NORMER OCH VÄRDEN	2
2.1	NORMER OCH VÄRDEN I STUDIEMILJÖ OCH SAMVARO	2
3	LEDNING OCH KVALITETSARBETE	2
3.1	TILLGÅNG TILL LIKVÄRDIG UTBILDNING	2
3.3	REKTORS ANSVAR	3
3.4	KVALITETSARBETE	3
BILAGA 4 KOMPLETTERING S: T MIKAEL-SKOLAN – KOMMUNAL VUXENUTBILDNING, SOFI OCH SÄRVUX		1
1	KUNSKAPER	1
1.1	KUNSKAPSRESULTAT	1
1.2	UPPFÖLJNING OCH KOMMUNIKATION AV RESULTAT	1
1.3	BEDÖMNING OCH BETYGSSÄTTNING	1
1.4	GENOMFÖRANDE AV UTBILDNINGEN	1
1.5	ANPASSNING AV VERKSAMHETEN TILL ELEVERNAS BEHOV	2
2	NORMER OCH VÄRDEN	2
2.1	NORMER OCH VÄRDEN I STUDIEMILJÖ OCH SAMVARO	2
3	LEDNING OCH KVALITETSARBETE	2
3.1	LIKVÄRDIG TILLGÅNG TILL UTBILDNING	2
3.2	PERSONALENS UTBILDNING	3
3.4	REKTORS ANSVAR	3
3.5	KVALITETSARBETE	3

Inledning

Mora kommuns svar på rapporten efter Skolinspektionens tillsyn har föregåtts av en analys av kritikområdena. Samtliga chefer på alla nivåer samt representanter för medarbetare och den politiska ledningen har deltagit i denna analys. Arbetet har därefter bedrivits på stor bredd för att åtgärda brister som omedelbart måste eller kan åtgärdas. Mer omfattande åtgärder som behöver mer tid och större insatser för att åtgärdas har beskrivits i åtgärdsplaner. Förelagt svar försöker på ett överskådligt sätt beskriva dessa åtgärder.

Huvudspåret har varit att samla alla åtgärder i ett sammanfattande dokument. Detta har dock ej varit möjligt att genomföra fullt ut då litterering på Kommunbeslut och bilagor för resp verksamhet har innehållit olika rubriker under samma numrering.

Mora kommuns svar består därför av ett huvudsvar med kommunövergripande åtgärder och åtgärder inom för- och grundskola. Därefter har svaret kompletterats med bilagor för särskola, skolbarnomsorg, gymnasieskola och vuxenutbildning.

Förhoppningen är att bifogat svar trots detta skall vara heltäckande och överskådligt.

1 Kunskaper, utveckling och lärande

Den regelbundna tillsynen granskar inom detta område skolornas kunskapsresultat och resultatet av arbetet med omsorg, utveckling och lärande i förskoleverksamheten och skolbarnomsorgen. Vidare granskas hur kommunen följer upp och utvärderar resultaten.

1.1 Resultat som har uppnåtts i kommunens verksamheter

1.1.5 Kommunens förskolor arbetar för att barnen ska utveckla förmåga och vilja att påverka och ta ansvar.

Under 2009 pågår en kommunövergripande kompetensutvecklingsinsats inom området ”pedagogisk dokumentation”. Samtlig pedagogisk personal inom den kommunala förskoleverksamheten får verktyg för att arbeta med och utveckla den pedagogiska dokumentationen. Genom att arbeta med detta blir pedagogerna mer medvetna om barns delaktighet och inflytande eftersom det skapas situationer som befrämjar detta. Inom förskolan i Mora vinner den Reggio Emiliainspirerade pedagogiken med barnet i centrum allt större terräng och lyfter barns delaktighet och inflytande.

Genom att tidsanvändningen har lyfts fram och synliggjorts har pedagogerna blivit medvetna om hur tid skapas för att bättre genomföra arbetet med barns inflytande och delaktighet.

Barns inflytande är ett fastställt prioriterat mål i förskolornas lokala handlingsplaner.

1.1.7 Det finns ett förtroendefullt samarbete mellan kommunens förskolor, förskoleklasser, skolor och fritidshem

Förskolan

En kommunövergripande likvärdig handlingsplan har upprättats för samtliga skol- och omsorgsformer, där det tydligt framgår vem som äger ansvaret, vad som ska göras och när det ska ske.

Samverkan med förskoleklassen, skolan och fritidshemmet är ett fastställt prioriterat mål i förskolornas lokala handlingsplaner.

1.1.8 Arbetet i kommunens förskolor sker i ett nära och förtroendefullt samarbete med hemmen och målsmän ges möjlighet att påverka verksamheten

Förskolan

Målsmän görs delaktiga och informerade i förskolans arbete enligt följande:

- vid inskolning och efter önskemål introduceras vårdnadshavarna i förskolans läroplan och får tillsammans med personal möjlighet att komplettera och säkerställa kartläggningen av barngruppen.
- senast en vecka före föräldramötet får vårdnadshavare ta del av den lokala handlingsplanen och likabehandlingsplanen.
- som ett stöd för diskussionerna under utvecklingssamtalen används de pedagogiska dokumentationerna.
- föräldraenkäter genomförs varje år och redovisas och kommuniceras under efterkommande föräldramöte. Resultatet redovisas liksom tidigare i kommunens kvalitetsredovisning.

Förskola och hem är ett fastställt prioriterat mål i förskolornas lokala handlingsplaner.

1.1.9 Kommunens förskolor arbetar så att de medverkar till att barn med annat modersmål än svenska får möjlighet att utveckla såväl sitt modersmål som det svenska språket.

Förskolan

Varje höst kartläggs förskolans olika nationaliteter och modersmål. Barn med annat modersmål än svenska kan ges möjlighet att utveckla sin förmåga att kommunicera på sitt modersmål genom samverkan med Integrationsenheten, Grundvux och SFI.

Berörd personal studerar skolverkets ”Flerspråkighet i förskolan”.

Språk, kommunikation och modersmål är ett fastställt prioriterat mål i förskolornas lokala handlingsplaner.

Grundskolan

Granskningen visar att grundskolan måste vidta åtgärder för att öka måluppfyllelsen hos eleverna. Kommunen försöker ge stöd till eleverna så långt resurserna räcker. Därför finns det inrättat särskilda undervisningsgrupper anpassade till olika elevers förutsättningar och behov. Dessa undervisningsgrupper är integrerade i grundskolornas lokaler och eleverna deltar så långt möjligt i den vanliga undervisningen och tillgodoser de mest behövande elevernas behov. Kommunen satsar också på deltagande i Lärarlyftet för ett drygt tjugotal lärare i matematik, naturorienterade ämnen och teknik, eftersom tillsynen visar att det är inom dessa områden skolorna brister. Med början våren 2010 kommer också ett tiotal lärare att få fortbildning i engelska.

Vidare får kommunen extra statliga medel för att kompetensutveckla lärare och förbättra läromedlen inom läsa, skriva och räkna för år 1-3. Utvecklingspedagoger med ansvar för metodik och lärande finns utsedda inom områdena matematik och svenska i syfte att stärka övriga lärare. Det är naturligtvis kommunens förhoppning att dessa insatser på sikt ska leda till ökad måluppfyllelse.

Tillsynen visar också att skolorna inte följer upp måluppfyllelsen i samtliga ämnen. Härigenom försvåras bl.a. möjligheten att följa upp och analysera skillnader i kunskapsresultat mellan olika skolor. Detta ska rättas till. Fr.o.m.lå 09/10 kommer rektorerna vid grundskolorna att samla in uppgifter om måluppfyllelsen i samtliga ämnen. Förvaltningen kommer därefter att sammanställa samtliga skolors resultat i den årliga kvalitetsredovisningen och ligga till grund för fördelning av resurs och stödinsatser. Skolornas differens mellan nationella prov och betyg kommer att uppmärksammas och leda till åtgärder.

1.2 Uppföljning av resultat avseende kunskaper, utveckling och lärande.

1.2.1 Kommunen följer upp och utvärderar kunskapsresultaten i samtliga skolformer och resultatet av arbetet med omsorg, utveckling och lärande i förskoleverksamheten och skolbarnsomsorgen.

Lärarna kommer fr o m ht 2009 att följa upp varje elevs kunskapsutveckling i skolans samtliga ämnen. Skriftliga omdömen kommer att ges och IUP kommer att upprättas till alla elever i alla ämnen och alla årskurser. Rektor ska hållas väl informerad om elevernas kunskapsutveckling. För att säkerställa att detta blir gjort på ett systematiskt vis på alla skolor i kommunen finns en mall framtagen såväl digitalt i lärplattformen som i pappersion, som är kopplad till de nationella målen. De skriftliga omdömena ska bli mer tydliga och klara för målsmän och elever. Kommunen utgår från Skolverkets allmänna råd i detta arbete.

1.2.3 Lärarna upprättar IUP i samband med utvecklingssamtalet.

På den här punkten får samtliga skolor i kommunen kritik i det att man har enbart riktat in sig på engelska, matematik och svenska då IUP: n med skriftliga omdömen upprättas. Rektorerna kommer fr.o.m. ht 09 se till att pedagogerna i fortsättningen beaktar kravet på att elevens kunskapsutveckling ska bedömas i samtliga ämnen och innehålla skriftliga omdömen. Sedan två år arbetar kommunen med att ta fram kriterier för betyg och bedömning i alla ämnen utifrån

kursplanernas mål. Regelbundna ämnesdiskussioner mellan pedagogerna pågår och kommer att pågå lå 09/10 i syfte att säkerställa att eleverna blir bedömda på ett likvärdigt sätt.

Vid upprättandet av IUP och skriftliga omdömen tar skolorna hjälp av Skolverkets allmänna råd och kommentarer 2008. Grundskolors rektorer deltar under 2009 i Skolverkets och Högskolan Dalarnas seminarier om kunskap och bedömning, (Steve Wretman - Helena Moreau) vilket ytterligare stärker rektorerna i deras roll som pedagogiska ledare.

1.3 Bedömning och betygsättning

1.3.2 Vid bedömning och betygsättning utgår lärarna från de nationella målen i kursplanerna och från betygskriterierna.

Här får tre skolor kritik i det att lärarna är osäkra på vilka mål som gäller samt att eleverna upplever kunskapsmålen som otydliga och att man också är osäkra på vilka betygskriterier som gäller. Uppenbarligen måste dessa skolor komma ikapp övriga skolor i det kommunövergripande arbete som pågår avseende betyg och bedömning (Likvärdig skola) utifrån konkreta och tydliga kunskapsmål. I kommunens plan beskrivs detta arbete med analys av samtliga ämnens karaktär och uppbyggnad samt kärnkompetenser. Kriterier och matriser för bedömning tas fram och dessa ska vara kända för elever och målsmän. Berörda skolor är medvetna om sina brister och kommer att åtgärda dessa under lå 09/10.

1.3.3 Betyg sätts och utfärdas, skriftliga bedömningar ges och betygs katalog förs enligt grundskoleförordningens krav.

Samtliga elever ska delta i de nationella ämnesproven. Den skola som uppvisar en andel som inte har deltagit i proven kommer i fortsättningen att se till att så blir fallet. Anledningen till det förhållandevis stora bortfallet beror på tillfällig frånvaro under provtillfällena samt att lärarna gjort bedömningen att man "inte vill utsätta" svaga elever för proven. Detta kommer man i fortsättningen ändra på. Vidare kommer skolorna att upprätta skriftliga bedömningar för de elever som efter det nionde skolåret inte uppnår målen för betyg. I detta sammanhang redovisas också vilka stödåtgärder eleven har haft under sin skoltid. Rektor garanterar att ovanstående genomförs.

Betygs kataloger förs vid samtliga skolor, även i grundsärskolan fr.o.m. lå 09/10.

1.4 Genomförande av utbildningen

1.4.1 Läroplanens och kursplanernas mål att sträva mot anger inriktningen för skolans utbildning.

Uppfattningen att det är uppnåendemålen i kursplanerna som utgör inriktningen på utbildningen måste brytas. Detta skall göras i samband med att arbetslag och ämnesgrupper under lå 09/10 fortsätter sitt arbete med analys av kursplanerna. Rektorerna kommer att lyfta fram kursplanernas inriktning mot mål att sträva mot och samtidigt betona vikten av, för en korrekt kunskapsbedömning, elevernas förmåga att diskutera, resonera och reflektera över ämnesinnehållet. Eleverna kommer att ges större möjlighet till inflytande över det egna lärandet och tillåtas nå målen på olika sätt.

1.4.2 Eleverna ges möjlighet till inflytande och ansvarstagande över det egna lärandet

Skolorna tar till sig kritiken att eleverna inte i tillräckligt hög grad medges möjlighet att utöva inflytande på det egna lärandet. Därför har diskussionen i arbetslagen redan startat kring ”hur gör vi för att få eleverna mer delaktiga”. Förutsättningarna för ett inflytande och en delaktighet i lärandet hänger intimt samman med om målen är kända för eleverna och efter vilka kriterier den egna kunskapsutvecklingen blir bedömd. Samtliga lärare har inom sitt ansvarsområde att se till att eleverna blir förtrogna med kunskapsmålen och bedömningskriterierna. Eleverna måste också ges möjlighet att större utsträckning tillsammans med läraren planera undervisningen. Rektorer ska kontinuerligt följa upp denna skyldighet med lärarna. Förvaltningen kommer dessutom årligen att kontrollera efterlevnaden av elevernas rätt till inflytande i de skolklimatenkäter som ges till eleverna. Sedvanlig analys av resultat och upprättande av åtgärdsplaner ska ske om det även fortsättningsvis fungerar dåligt.

1.4.3 Eleverna ges kunskap om demokratins principer och utvecklar sin förmåga att arbeta i demokratiska former

På de skolor där tillsynen visar att man behöver förbättra demokratiarbetet kommer man att lägga särskild tonvikt på att utveckla detta. Klassrådets och elevrådets roll måste tydliggöras för eleverna liksom, deras förmåga att arbeta i demokratiska former. Vid behov kan dessa skolor ta hjälp från andra skolor där demokratiarbetet fungerar bättre.

1.4.4 De som arbetar i skolan samverkar inom och mellan verksamheterna för att göra skolan till en god miljö för elevernas utveckling och lärande

Rektorer har utarbetat en plan för hur samverkan ska ske mellan verksamheterna, dvs från förskola till förskoleklass/grundskola, från åk 6 till åk 7 samt vid övergången från grundskola till gymnasieskola. Denna plan kommer att följas fr.o.m. lå 09/10.

I planen för likvärdig skola ingår gemensamma mötesplatser/tillfällen på enheterna och mellan enheterna, för att uppnå ett gemensamt synsätt i pedagogiska frågor som bedömning, betygsättning och värdegrund. Obligatoriska ämnesplaneringar över arbetslagsgränserna är införda varje vecka. Lärarna har sina arbetsplatser i gemensamma lokaler vilket ökar samverkan. På någon skola införs kvällskonferenser 4 ggr per år där all personal i f-9 ingår. Pedagogiska forum genomförs 8-10 ggr/år.

Ovanstående insatser ska påtagligt förbättra samsynen mellan de vuxna och därmed förutsättningarna för elevernas utveckling och lärande.

1.5 Anpassning av verksamheten till elevernas behov

1.5.1 Skolans undervisning anpassas till varje elevs behov, förutsättningar, erfarenheter och tänkande

Att utveckla IUP-verktyget, så elever som kräver större utmaningar tillgodoses. Se även avsnitt 1.2.3

Den 15 oktober kommer en föreläsning/work-shop i matematik som rör undervisning för elever med särskild fallenhet för ämnet.

1.5.2 Särskilt stöd ges till elever som har svårigheter i skolarbetet.

Individuellt stöd till elever i olika ämnen kan i huvudsak endast ges av ordinarie klass- och ämneslärare. Lärarna behöver få handledning av specialpedagoger för att klara denna uppgift. Kommunen förfogar över tre specialpedagoger, som handleder lärare. Tyngdpunkten på stödet ska ligga på de yngre åldrarna. Ämnesproven i åk 3 kommer att analyseras noggrant och kontrollstationer med läsinläringsschema tillämpas från åk 1 och uppåt.

1.5.3 Vid behov av särskilda stödåtgärder utarbetas alltid åtgärdsprogram som uppfyller författningarnas krav.

På samtliga skolor kommer rektorerna att säkerställa att åtgärdsprogram alltid upprättas om en elev är i behov av särskilt stöd. Rektorerna har tidigare fått en genomgång av detta lagstadgade krav, men kommer att få det igen under ht 09. Ansvarig för detta är verksamhetschefen som kommer att anlita specialpedagogerna i kommunen.

2 Normer och värden

Den regelbundna tillsynen granskar inom detta område kommunens arbete för att ge eleverna en trygg miljö.

2.1 Normer och värden i studiemiljö och samvaro

2.1.1 Kommunens samtliga verksamheter utgör trygga miljöer.

I den framtagna planen för att främja likabehandling och planen mot diskriminering, trakasserier och kränkande behandling utgår arbetet från en kartläggning av otrygga miljöer för att kunna förebygga och åtgärda faktorer som ligger till grund för otryggheten.

Varje skola har under många år i varierad omfattning arbetat med värdegrundsfrågorna och det är tydligt att kommunen måste göra särskilda insatser för att komma tillrätta med den upplevda otryggheten. Grundskolans ledningsgrupp har därför beslutat göra en särskild satsning för att stärka barns och elevers sociala och emotionella kompetens. Barn och elever måste bli bättre på att klara kommunikation, vara i samspel med andra, ha känslomässiga färdigheter och kunna hantera konflikter. Likaså måste barns och elevers förmåga att identifiera och hantera emotioner hos sig själv och hos andra stärkas. Vi kommer att betona ett salutogent förhållningssätt, dvs att se till barns och elevers starka sidor och bygga på möjligheterna. Förskolan och grundskolan/fritidshemmen kommer att ta fram en plan där självkänedom, känslohantering, empati, motivation och social kompetens kommer att hanteras utifrån barns och elevers olika

åldrar. Det är vår förhoppning att skolorna med en genomtänkt plan för "livskunskap" härigenom ska få erforderliga verktyg för att öka tryggheten. Planen bygger på att tydliga målsättningar ska finnas inför varje läsår som också utvärderas i slutet av varje läsår.

Ovanstående arbete påbörjas den 16 september i samverkan med en annan kommun och Rädda Barnen.

2.1.2 Kommunens ser till att det inom ramen för varje särskild verksamhet bedrivs ett målinriktat arbete för att motverka kränkande behandling av barn och elever.

Utöver det som sägs under p. 2.1.1 om trygg miljö så kommer rektorerna med sin personal prioritera ett aktivt värdegrundsarbete utifrån den kartläggning som årligen görs av resp skolas situation. Arbetslagen och övriga som arbetar på skolorna kommer att diskutera synen på värdegrundsuppdraget i syfte att åstadkomma gemensamma förhållningssätt och ageranden vid kränkande behandling. I skolornas värdegrundsarbete deltar givetvis eleverna och målsmän, helt i enlighet med planen.

2.1.3 Kommunen ser till att det finns en plan mot kränkande behandling i enlighet med författningarna i varje särskild verksamhet.

En helt ny plan om att främja likabehandling och motverka diskriminering, trakasserier och kränkande behandling har tagits fram under aug-sept 2009. Planen utgör en ram för skolornas arbete och bygger på det utkast till allmänna råd som Skolverket har utarbetat som tar fasta på det främjande, förebyggande och åtgärdande arbetet. Det främjande arbetet på skolorna beskrivs huvudsakligen under p. 2.1.1 men kommer också att vävas in i den reguljära undervisningen där man blir observant på t ex genusperspektivet, rasism och förföljelse i ett historiskt förlopp, mångkulturella frågeställningar, religionens betydelse etc. Det förebyggande arbetet kan innebära ett förbättrat rastvaktsschema, elevstödare i enlighet med Friends-konceptet, värderingsövningar etc. Slutligen tar planen upp vilka åtgärder skolorna ska vidta när man upptäcker diskriminering, trakasserier och kränkande behandling där det framgår klart skolans ansvar, rutiner då kränkningar har identifierats, information till vårdnadshavare etc. I planen framgår också att skolans arbete inom detta område utvärderas och revideras samt att en redogörelse för hur planerade åtgärder har fallit ut förs in i efterföljande års plan.

Planen på den enskilda skolenheten tar sin utgångspunkt i en kartläggning av aktuellt läge och barnen/eleverna deltar aktivt i utarbetandet av planen.

2.1.4 Kommunen ser till att planen mot kränkande behandling följs upp och utvärderas och ser till att skolor och verksamheter följer upp och utvärderar att miljön är trygg

Kommunen kommer i fortsättningen beakta att det är 14 a kap. skollagen och den nya diskrimineringslagen som gäller. Det som beskrivs under p 2.1.1—2.1.3 kommer att föras in i kommunens systematiska kvalitetsarbete och årligen följas upp och utvärderas i kommunens kvalitetsredovisning.

3 Kommunens ledning och kvalitetsarbete

Den regelbundna tillsynen granskar inom detta område kommunens ansvarstagande för skolans och övriga verksamheters arbete för att nå de nationella målen. Vidare granskas hur kvalitetsarbetet fungerar för att säkra och förbättra kvaliteten i utbildningen. Tillsynen behandlar också tillgång till utbildning samt resurser i form av personal liksom hur kommunen följer bestämmelserna.

3.1 Tillgång till plats och tillgång till likvärdig utbildning

3.1.1 Kommunen erbjuder den omsorg, den undervisning och de valmöjligheter barn, elever och studerande har rätt till.

Modersmål

Barn i förskolan som har annat modersmål än svenska kommer i samverkan med kommunens integrationsenhet och grundvux att få möjlighet att utveckla sin kulturella identitet samt sin förmåga att kommunicera på såväl svenska som sitt modersmål. Detta möjliggörs genom att invandrare och flyktingar som genomgår ett integrationsprogram kan få praktik förlagd till förskolorna och därmed få ett uppdrag att hjälpa barnen i sina resp språk. Detta genomförs om det finns lämpliga personer att tillgå.

Inom grundskolan erbjuds alla elever med annat språk än svenska som modersmål, att utanför timplanen eller när det är möjligt inom timplanen, språkval eller elevens val minst en timmas undervisning/vecka i sitt modersmål. Erbjudandet lämnas årligen i sept. och undervisning genomförs, då det är minst fem elever som vill ha undervisning i språket och då det finns lärare att tillgå

Fritidshemmen

Kommunen skickar rutinmässigt ut information till alla målsmän i kommunen som har barn som skall erbjudas förskoleklass vid 6 års ålder, där det framgår att målsmän kan beställa plats på fritidshem om man studerar eller förvärvsarbetar. På kommunens hemsida finns också information om villkoren för att få fritidsplats för sitt barn och vilka fritidshem som finns i kommunen. Där framgår också att kommunen är skyldig att erbjuda plats till barn i åldern 6-12 år. Rektorerna tillsammans med sin personal informerar också regelmässigt på föräldramöten om fritidsverksamheten.

Undervisning i alla ämnen

Kommunen ser f.n.över samtliga skolors timplaner i syfte att återta en balans mellan avlämnande och mottagande skolor och för att tillgodose det lagstadgade kravet på garanterad undervisningstid. Särskild uppmärksamhet riktas då mot hem- och konsumentkunskap, teknik och naturorienterande ämnen, för att säkerställa att just dessa ämnen inte faller bort under de tidiga skolåren. På de skolor där lärare saknar kompetens för att undervisa i alla ämnen görs en kompletteringsutbildning i Lärarlyftets regi.

Elevens val kommer att anordnas på samtliga skolor i Mora kommun fr.o.m. lå 10/11. Det betyder att de skolor som idag inte anordnar elevens val får innevarande läsår på sig att organisera detta.

Undervisning i svenska som andraspråk kommer även i fortsättningen anordnas i s.k. förberedelseklass för nyanlända elever, där eleverna får intensivstudera svenska språket under en period innan man flyttar till sin hemskola.

Skolorna kommer i fortsättningen efter beslut av rektor anordna svenska som andraspråk som ett eget ämne. Det åligger den enskilde läraren att hålla isär vilken av kursplanerna som eleverna ska läsa efter och bedöma elevens kunskapsutveckling utifrån respektive kursplan. Några lärare kommer att få fortbildning i arbetet med svenska som andra språk.

Särskilt stöd

Särskilt stöd ska ges till barn som av fysiska, psykiska eller av andra skäl behöver stöd i sin utveckling. Kommunen har anställt två fritidspedagoger enkom för att ge dessa barn sådant stöd. Därutöver kommer fritidshemmen att följa upp skolornas åtgärdsprogram för varje enskilt barn samt även medverka vid upprättandet av åtgärdsprogram för att synliggöra det som görs/ska göras på fritidshemmen. Elevhälsans specialpedagoger kommer att uppmärksammas på fritidshemmens roll i barns utveckling och specialpedagogerna kommer också att medverka för att samarbetet mellan skola och fritidshem ska stärkas.

Under p.1.5.2 redovisas specialpedagogernas uppgift att handleda lärare då elever har svårigheter i sitt lärande. Denna handledning måste i fortsättningen även omfatta andra ämnen än de s.k. kärnämnen. Om detta blir ett tillräckligt stöd för lärare och elever får bli en återkommande fråga i den årliga kvalitetsredovisningen som måste hanteras rutinmässigt.

Studiehandledning på modersmål är svårt att erbjuda eftersom kommunen saknar lämpliga personer för denna uppgift. Kommunen ska dock göra nya försök att knyta kunnig personal till sig parallellt med sökande efter modersmållärare.

Under p.1.5.3 redovisas vad kommunen vidtar för åtgärder gällande åtgärdsprogram. Åtgärdsprogram skall fr.o.m. innevarande läsår upprättas enligt författningarna.

I den obligatoriska särskolan erbjuds fr.o.m. lå 09/10 eleverna stöd av en talpedagog för sin utveckling.

Särskild undervisningsgrupp

Kommunen har tagit fram en särskild blankett där det framgår att beslut har fattats om skolgång i särskild undervisningsgrupp av rektor i samråd med vårdnadshavare. Där framgår också att beslut om anpassad studiegång har tagits med beskrivning av studiernas upplägg. På denna blankett finns också en fullföljdshänvisning.

Elevers rätt till utbildning

Kommunen kommer att förändra rutinen för skolpliktsbevakningen. I fortsättningen kommer förvaltningen rutinmässigt att kartlägga antalet elever som inte deltar i vanligt skolarbete och av vilken anledning. I de fall rektor fattar beslut om alternativ skolgång enligt delegationsordningen ska detta meddelas skolhuvudmannen i vederbörlig ordning. I besluten ska tydligt framgå på vilka grunder rektor fattar beslut. Härmed säkerställer kommunen att samtliga elevers rätt till utbildning tillgodoses.

School of Life

I uppgörelsen med School of Life avtalar respektive rektor vad för slags stöd aktuell elev behöver utifrån ett beslut om anpassad studiegång. I uppgörelsen ingår bl a kontinuerlig uppföljning av elevens skolarbete och utveckling genom att det finns regelbundna kontakter mellan ordinarie

lärare och ansvarig för School of Life, oftast en gång per vecka. Upprättande av IUP och skriftliga omdömen sker i samverkan mellan ordinarie lärare och representant för S-o-L. Det är också ordinarie lärare som tillsammans med ansvarig för S-o-L har utvecklingssamtal med elev och vårdnadshavare. Eleven tillhör sin hemskola och rektors beslut om anpassad studiegång omprövas regelmässigt.

3.2 Resurser

3.2.3 Utbildningen är avgiftsfri.

Detta åtgärdas omedelbart. Fr.o.m. lå 09/10 ska undervisningen ska vara avgiftsfri. Information om detta lämnas till personalen genom rektors försorg.

3.3 Styrning och ledning

3.3.1 Det finns en tydlig ansvarsfördelning mellan nämnd, förvaltning och verksamheterna.

Skolhuvudmannen kommer i fortsättningen förvissa sig om att upprättad delegationsordning följs. Detta innebär bl.a. att rektorerna skall återrapportera till nämnden beslut som tas gällande placering i särskild undervisningsgrupp och anpassad studiegång. Utbildning av rektorernas ansvar härvidlag har genomförts och kommer att genomföras ännu en gång under ht 09. Återrapportering ska ske på samtliga de punkter som lagstadgas som skolhuvudmannens ansvar och där rektor har delegation.

3.3.2 Kommunen ser till att lärare, förskollärare och fritidspedagoger i verksamheterna har nödvändiga insikter i de föreskrifter som gäller för det offentliga skolväsendet.

I den plan som kommunen arbetar efter när det gäller likvärdig utbildning i förskola och grundskola finns beskrivet att förskollärare/lärare ska öka sin kunskap om läroplaner och kursplaner, ämnens karaktär och uppbyggnad samt stärka sin förmåga att göra korrekta kunskapsbedömningar. Arbetet pågår för tredje året och kommunen förutsätter därmed att samtliga förskollärare och lärare får erforderliga kunskaper om styrdokumentet. I arbetet med likvärdig skola kommer också mål att sträva mot att ytterligare tydliggöras och förankras i verksamheterna.

Se avsnitt 1.4.1.

Skillnaden mellan svenska och svenska som andraspråk kommer att tydliggöras för grundskolans personal genom rektorernas försorg. Se avsnitt 3.1.1 om undervisning i alla ämnen.

Skriftliga bedömningar kommer i fortsättningen att ges till elever som vid avslutad skolgång inte nått målen i ett ämne eller ämnesblock. Se tidigare avsnitt 1.3.3.

Skriftliga omdömen kommer att ges i alla ämnen/ämnesblock (avhängigt ålder) i samtliga skolor. Se avsnitt.1.2.3.

Betygskatalog kommer att upprättas vid särskolan fr.o.m. lå 09/10. Se avsnitt 1.3.3.

3.3.5 Kommunen ser till att lagen om registerkontroll av personal inom förskoleverksamhet, skola och skolbarnsomsorg iakttas.

Personal som anställs i Moras utbildningsförvaltning skall alltid uppvisa ett utdrag ur belastningsregistret. Beträffande den personal som sätts upp på listan över vikarier lämnar förvaltningen en garanti att dessa har uppvisat ett utdrag ur belastningsregistret innan man sätts upp på listan. Rektorerne har fått information om detta och kommer kontinuerligt framöver upplysas om detta. Det ska inte råda någon som helst oklarhet över rutinen.

3.4 Kvalitetsarbete

3.4.1 Kommunen bedriver ett systematiskt kvalitetsarbete, det vill säga planerar, följer upp och utvärderar sina verksamheter samt tar tillvara resultaten och omsätter dessa i åtgärder för att förbättra måluppfyllelsen.

Kommunen tar till sig påpekandet att det systematiska kvalitetsarbetet behöver förbättras bl.a. när det gäller analys av resultat. Med anledning av detta kommer kommunen att se över mallen för det systematiska kvalitetsarbetet och lägga större vikt vid analysdelen och då särskilt beakta de punkter som beskrivs i avsnitt 3.1.1. Kommunens årliga kvalitetsredovisning kommer att innehålla resultatsammanställningar i skolans alla ämnen, jämförelser och analyser av resultat över tid, beaktande av pojks och flickors betygsnivåer, korrelation mellan ämnesprov och slutbetyg, olika skolors resultat, personalens kompetenser, rektorernas uppfattning om IUP:ernas och de skriftliga omdömenas standard med mera.

Det systematiska kvalitetsarbetet kommer också att förbättras i det att skolbarnsomsorgen och särskolans mål och resultat skall tydliggöras i den kommande utformningen

Mallen kommer också att tydliggöra kravet på upprättande av handlingsplaner för såväl den enskilda skolan som kommunen i syfte att komma tillrätta med identifierade brister.

Rektorerne kommer att lägga särskilt tonvikt på att förankra och säkerställa syftet med kvalitetsarbetet så att personalen uppfattar det som ett verktyg för förbättringsarbete mot nationella mål.

Från och med kvalitetsåret 09/10 kommer man inom förskolan att följa den struktur som redovisas i det framtagna "Kvalitetshjulet". Kvalitetshjulet följer skolverkets allmänna råd och kommentarer för kvalitetsredovisning. Hjulet initierades januari 2009 och implementerades i augusti 2009.

3.4.2 Kvalitetsarbetet dokumenteras i en kvalitetsredovisning som uppfyller förordningens krav.

Se avsnitt 3.4.1 där det framgår hur kommunen tänker förbättra dokumentationen av det systematiska kvalitetsarbetet. I kommunens kvalitetsredovisning kommer det att göras resultatsammanställningar över skolans alla ämnen, det kommer att göras en tydligare analys av resultaten och det kommer att tydligt framgå vad kommunen avser vidta för åtgärder för ökad måluppfyllelse. I den kommunala rapporten kommer fortsättningsvis även särskola, skolbarnsomsorg, familjedaghem och kommunal vuxenutbildning att följas upp, analyseras och

redovisas med förbättringsåtgärder. Förbättringsarbetet i kommunen ska kopplas samman med politiskt fattade beslut om åtaganden och aktiviteter.

4 Sammanfattning

Skolinspektionens tillsyn har för Mora kommun varit en mycket värdefull genomlysning av all verksamhet vi bedriver. Det är viktigt att vi med de resurser vi disponerar inte bara gör saker rätt utan framförallt att vi gör rätt saker. Det redan pågående utvecklingsarbetet inom Mora kommun har på detta sätt fått kvittens på att vi är på rätt väg men också belyst inom vilka område vi ytterligare måste göra insatser. Vissa av dessa insatser måste göras omedelbart vilket också görs och redovisas i vårt svar.

MORA

Bilaga 1. Komplettering Särskolan

1 Kunskaper, utveckling och lärande

Den regelbundna tillsynen granskar inom detta område skolans kunskapsresultat och resultatet av arbetet, för att ge eleverna möjlighet att nå de nationella målen för lärandet uttryckta i läroplan och kursplaner. Vidare granskas hur kommunen följer upp och utvärderar resultaten.

Lärarna genomför utvecklingssamtal om elevens kunskapsutveckling och sociala utveckling och upprättar individuell utvecklingsplan.

Rektor deltar i seminarieserie i Högskolan Dalarnas regi. Startade våren 2009 och fortsätter hösten 2009 med två seminarietillfällen.

All personal inom Särskolan har deltagit i Skolverkets webbaserade utbildning våren 2009.

Gemensamma diskussioner har påbörjats i personalgruppen och ska fortsätta under hösten 2009. Vid dessa pedagogiska träffar kommer målen att tydliggöras, och säkerställas att alla ämnen uppmärksammas utifrån de nationella kursplanerna.

1.3. Bedömning och betygssättning

1.3.2 Betyg sätts, intyg och studieomdömen utfärdas samt betygskatalog förs enligt författningarnas krav.

Ny skolassistent kommer att ge administrativt stöd att upprätta betygskatalog under hösten 2009.

Beträffande information till målsmän ges den vid mottagandet i Särskolan då en skrift lämnas där det skriftligen informeras om rätten till betyg i åk 8.

1.4 Genomförande av utbildningen

1.4.3. Eleverna ges möjlighet till inflytande över hur deras utbildning utformas och till att påverka, vara delaktiga och ta ansvar.

Samtal med eleverna om deras lärande ska kontinuerligt pågå.

I samband med att elevernas Individuella Utvecklingsplan upprättas kommer läraren att samtala med målsmän om de nationella målen. De nationella målen kommer att konkretiseras och tydliggöras skriftligen.

1.4.4. De som arbetar inom skolan samverkar inom och mellan verksamheterna för att göra skolan till en god miljö för elevernas utveckling och lärande.

Rektor arbetar aktivt för att samverka på skolövergripande nivå införs.

Värdegrundsarbetet kommer att ingå systematiskt på gemensamma träffar. Rektor leder arbetet.

På gemensamma träffar kommer en planering att göras med mål: En likvärdig bedömning. All personal kommer att samtala med varandra, analysera kunskapsresultat, ta fram, tydliggöra och konkretisera tydliga mål. Särskolan står inför en förändring som innebär en ökad samverkan med Grundskolan.

1.5. Anpassning av verksamheten till elevernas behov

1.5.2. Särskilt stöd ges till elever som har svårt i skolarbetet.

Modersmålsundervisning erbjuds varje år i september månad från Barn- och utbildningsförvaltningen. Undervisningen anordnas utanför timplanen.

Tillgång till talpedagog finns nu inom Särskolan.

1.5.3. Om det efter utredning påvisas ett behov av särskilt stöd utarbetas alltid åtgärdsprogram som uppfyller författningarnas krav.

Rektor har lyft frågan bland personalen och frågan kommer att följas upp under hela läsåret.

Åtgärdsprogrammen förvaras på rektors exp.

2 Normer och värden

Den regelbundna tillsynen granskar inom detta område skolans arbete för att påverka och stimulera eleverna att omfatta vårt samhälles gemensamma värderingar och låta dem komma till uttryck i vardaglig handling samt skolans arbete för att ge eleverna en trygg miljö.

2.1 Normer och värden i studiemiljö och samvaro

2.1.2. Skolan och lärarna bedriver ett aktivt värdegrundsarbete

Se punkt 1.4.4.

Frågan om allas lika värde kommer att diskuteras med systematik på pedagogiska träffarna samt på utbildningsdagar

2.1.3 Skolan har upprättat en plan mot kränkande behandling i enlighet med författningarna.

Barn- och utbildningsförvaltningen har utarbetat en plan för hur vi ska hantera kränkande behandling, trakasserier och diskriminering. Där framgår att läsåret 2009/2010 ska respektive enhet förankra skolans ansvar hos personal, målsmän och elever.

Planen ska tydligt utgå från aktuellt läge i skolan, och den ska revideras årligen.

3 Kommunens ledning och kvalitetsarbete

Den regelbundna tillsynen granskar inom detta område rektors ansvarstagande för skolans målinriktning samt hur skolans kvalitetsarbete fungerar för att skolans kvalitetsarbete fungerar för att säkra och förbättra kvaliteten i utbildningen. Tillsynen behandlar också tillgång till utbildning samt resurser i form av personal liksom hur rektorn följer bestämmelserna för skolan.

3.1 Tillgång till utbildning

3.1.1 Barn- och ungdomar tas emot enligt författningarna.

Se avsnitt 3.5 Styrelsens ansvar.

Skolan erbjuder eleverna modersmålsundervisning och elevens val.

Erbjudande kommer varje år i september månad från förvaltningen (BUF)

3.1.6. Skolan erbjuder eleverna studie- och yrkesorientering och förberedelse för arbete, boende och fritid i vuxenlivet.

Varje avgångselev kommer att få studievägledning av studievägledare. Ny tjänst har inrättats.

3.1.7. Utbildningen är avgiftsfri för eleverna med undantag för enstaka inslag som kan föranleda en obetydlig kostnad för eleverna.

Skolan har tagit till sig synpunkterna från Skolverket.

3.2 Personalens utbildning

3.2.1 Skolans pedagogiska personal har utbildning för den undervisning de i huvudsak bedriver.

Mora kommun anordnar i Lärarlyftets regi under höstterminen 2009 utbildning i matematik och vårterminen 2010 i No/Teknik i samverkan med Högskolan Dalarna. Två pedagoger deltar under höstterminen.

Dessutom kompletterar ytterligare två lärare sin kompetens vid Högskolan Dalarna. Detta för att säkerställa att Särskolan ska ha rätt kompetens att undervisa eleverna.

Kommer att uppmärksammas vid nyrekrytering.

Utbildad lärare i Hemkunskap anställs från och med ht 09.

3.3 Rektors ansvar

3.3.1 Rektor håller sig förtrogen med det dagliga arbetet och tar som pedagogisk ledare det övergripande ansvaret för att verksamheten inriktas på att nå de nationella målen.

Dåvarande rektor har slutat. Ny rektor tar över ansvaret från och med höstterminen 2009.

3.3.2 Rektor fattar beslut enligt bestämmelser

Särskolans talpedagog är behörig att undervisa i Svenska 2 och undervisar i ämnet för aktuella elever.

Rektor fattar numer beslut enligt gällande bestämmelser, och besluten återrapporteras till Barn- och utbildningsförvaltningen.

Särskolan tar till sig kritiken och har redan påbörjat diskussionerna och en fördjupning av arbetet med timplanerna under hösten 2009 både i Grundsärskolan och i Träningsklasserna.

3.4 Kvalitetsarbete

3.4.1 Skolan bedriver ett systematiskt kvalitetsarbete, det vill säga planerar, följer upp och utvärderar sina verksamheter samt tar tillvara resultaten och omsätter dessa i åtgärder för att förbättra måluppfyllelsen.

I Särskolans kvalitetsredovisning kommer man från och med läsåret 2009/2010 att föra in en systematisk översyn av timplanen, elevens inflytande över undervisningen, hur undervisningen anpassas till elevernas behov samt en analys av elevernas kunskapsresultat i förhållande till de konkretiserade målen. Utifrån bedömningen som då görs kommer en årlig åtgärdsplan att upprättas.

3.4.2 Kvalitetsarbetet dokumenteras i en kvalitetsredovisning som uppfyller förordningens krav.

Skolan tar till sig kritiken om bristerna gällande Särskolans kvalitetsredovisning och kommer att se över rutinerna i detta arbete samt särskilt beakta elevernas kunskapsresultat, likabehandlingsplan, plan mot kränkande särbehandling och elevernas delaktighet i arbetet.

3.5 Styrelsens ansvar

3.5.1 Styrelsen fattar beslut enligt bestämmelserna.

Rutinerna har setts över och återrapport till nämnden görs.
Beslut tas om olika kursplaner.
Beslut om utskrivning görs

Bilaga 2 Komplettering Skolbarnsomsorgen

1 Kunskaper, utveckling och lärande

Den regelbundna tillsynen granskar inom detta område skolornas kunskapsresultat och resultatet av arbetet med omsorg, utveckling och lärande i förskoleverksamheten och skolbarnsomsorgen. Vidare granskas hur kommunen följer upp och utvärderar resultaten.

1.1 Omsorg och lärande

1.1.1 Skolbarnsomsorgen erbjuder barnen en meningsfull fritid som utgår från barnens behov och intressen och som stödjer deras fysiska, intellektuella, sociala och emotionella utveckling

Vi skall jobba med gruppindelningar inom fritidshemmen utifrån barnens intressen. Vi skall försöka göra fler åldersuppdelade grupper. Vi jobbar med en kommunövergripande plan för jämställdhetsarbetet.

1.2 Särskilt stöd

1.2.1 Kommunens skolbarnsomsorg erbjuder varje barn den omsorg som deras speciella behov kräver

Vi skall utvärdera och följa upp de åtgärder som redan finns (åtgärdsprogram, resurspersonal, Komet) Vi vill också öka samarbetet med skolan när det skrivs åtgärdsprogram för att synliggöra det som görs/ska göras på fritidshemmen. Vi kommer att ta kontakt med elevhälsans specialpedagoger för att uppmärksamma fritidshemmen och påbörja ett samarbete.

2 Normer och värden

Den regelbundna tillsynen granskar inom detta område kommunens arbete för att ge eleverna en trygg miljö.

2.1 Normer och värden i studiemiljö och samvaro

2.1.3 Inom kommunens skolbarnsomsorg finns det en likabehandlingsplan för varje separat verksamhet

Vi planerar att arbeta med en likabehandlingsplan samt med de fem diskrimineringsgrunderna i en diskrimineringsplan efter en gemensam stomme för fritidshemmen. Därefter arbetar varje fritidshem själva med att sätta upp mål som de utvärderar och följer upp.

3 Kommunens ledning och kvalitetsarbete

Den regelbundna tillsynen granskar inom detta område kommunens ansvarstagande för skolans och övriga verksamheters arbete för att nå de nationella målen. Vidare granskas hur kvalitetsarbetet fungerar för att säkra och förbättra kvaliteten i utbildningen. Tillsynen behandlar också tillgång till utbildning samt resurser i form av personal liksom hur kommunen följer bestämmelserna.

3.2 Resurser

3.2.1 Barngrupperna inom skolbarnsomsorgen har en lämplig sammansättning och storlek.

Vi skall jobba med gruppindelningar inom fritidshemmen utifrån barnens intressen. Vi skall försöka göra fler åldersuppdelade grupper. Vi jobbar med en kommunövergripande plan för jämställdhetsarbetet.

3.2.2 Kommunen gör konsekvensutredning inför beslut som påverkar fritidshemmets storlek och sammansättning

Vi skall i dessa situationer arbeta med Mora Kommuns riskanalys

Bilaga 3 Komplettering S: t Mikael-skolan – gymnasieskola och gymnasiesärskola

Gymnasiesärskolan har anmärkningar i tre fall: 2.1.3, 3.4.1 och 3.4.2

1 Kunskaper

1.1 Kunskapsresultat

I tillsynsrapporten pekar Skolinspektionen på att andelen elever vid S: t Mikael-skolan med grundläggande behörighet för högskolestudier ligger betydligt över genomsnittet för riket, men att resultaten varierat mellan olika år och mellan olika program utan att skolan analyserat orsakerna till detta. För att öka måluppfyllelsen avser skolledningen att upprätta en åtgärdsplan, vilken skall grunda sig på en jämförande analys av kursbetygen på de skilda programmen. Analysen görs i samverkan med lärarna på skolan.

1.2 Uppföljning och kommunikation av kunskapsresultat

1.2.2 Varje elev ges minst en gång per termin ett utvecklingsamtal där man med den individuella studieplanen som grund ger en samlad information om elevens kunskapsutveckling och studiesituation/skolsituation.

Skolan skall fortsättningsvis följa upp att alla elever får sin rätt till ett utvecklingsamtal per termin tillgodosedd.

1.4. Genomförande av utbildningen

1.4.2 Eleverna har inflytande över hur deras utbildning utformas och ges möjlighet att kunna påverka, vara delaktiga och ta ansvar.

För att möta Skolinspektionens bedömning att S: t Mikael-skolan bör utveckla arbetet med att ge eleverna inflytande över verksamheten kommer skolledningen uppmärksamma att valda klassrepresentanter deltar i elevrådets möten, att elevrepresentation finns i samtliga programråd, att samtliga elevhandledare genomför minst två protokollförda klassråd per termin och att eleverna ges möjlighet att medverka i planeringen av undervisningen samt får utvärdera densamma.

1.5 Anpassning av verksamheten till elevernas behov

1.5.1 Skolans undervisning anpassas till den enskilde elevens behov, förutsättningar, erfarenheter och tänkande.

Skolan skall tillse att undervisningen ges en högre grad av individualisering för att bättre möta enskilda elevers behov och förutsättningar.

1.5.2 Särskilt stöd ges till elever som har svårigheter i skolarbetet.

Skolinspektionen sammanfattande bedömning är att skolan behöver förbättra stödet till eleverna för att detta skall motsvara kraven i författningarna. Läsåret 2009-2010 finns därför en möjlighet för samtliga lärare att ge stöd på en schemalagd resurstimme.

1.5.3 Vid behov av särskilda stödåtgärder utbetalas alltid åtgärdsprogram som uppfyller författningarnas krav.

Skolan har tagit fram en författningenslig blankett som skall användas vid upprättandet av åtgärdsprogram.

2 Normer och värden

2.1 Normer och värden i studiemiljö och samvaro

2.1.3 Skolan har upprättat en likabehandlingsplan i enlighet med författningarna.

Skolan har upprättat en likabehandlingsplan (Likabehandlingsplan och plan mot kränkande behandling) som uppfyller författningskraven.

3 Ledning och kvalitetsarbete

3.1 Tillgång till likvärdig utbildning

3.1.2 Skolan erbjuder eleverna valmöjligheter i enlighet med författningarna

Från och med läsåret 2009-2010 skall skolans förslag till individuella val diskuteras i klassråd. Elevernas synpunkter på utbudet skall tas till vara. Kurser i specialidrott kommer fortsättningsvis endast att anordnas inom ramen för individuellt val.

3.1.3 Skolans specialutformade program uppfyller författningarnas krav.

Skolan skall tydliggöra grunderna för medgivande av byte från nationellt till specialutformat program. Ett beslut där specialutformat program ersätter stödinsatser eller reducerat program är inte förenlig med skollagens bestämmelse

3.1.4 Skolans lokala kurser uppfyller författningarnas krav.

Skolan har sett över innehållet i sina lokala kurser, bl.a. ingår kurserna Trafikkunskap och Specialidrott SC1598 inte längre i kursutbudet.

3.3 Rektors ansvar

3.3.1 Rektor håller sig förtrogen med det dagliga arbetet och tar som pedagogisk ledare det övergripande ansvaret för att utbildningsverksamheten inriktas på att nå de nationella målen.

I sin bedömning anför Skolinspektionen ”att rektorn behöver förstärka sitt övergripande ansvar för att säkerställa att eleverna får en likvärdig utbildning och att verksamheten inriktas mot nationella mål.” Vid tillsynen framkom, menar Skolinspektionen, stora skillnader i kvaliteten på genomförandet av utbildningen mellan program, ämnen och enskilda lärare.

Skolledningen har tagit fasta på Skolinspektionens synpunkter och skall tillsammans med lärarna genomföra en genomgripande analys av resultaten och ta fram åtgärder för att förbättra måluppfyllelsen.

3.4 Kvalitetsarbete

3.4.1 Skolan bedriver ett systematiskt kvalitetsarbete, det vill säga planerar, följer upp och utvärderar sin verksamhet samt tar tillvara resultaten och omsätter dessa i åtgärder för att förbättra måluppfyllelsen.

Enligt Skolinspektionen behöver skolan utveckla ett kontinuerligt och systematiskt kvalitetsarbete. Genom en utökning av skolledningen med 0,5 rektorstjänst från höstterminen 2009 har förutsättningarna för rektors pedagogiska ledarskap förbättrats. Flera åtgärder har planerats för att öka måluppfyllelsen. En analys av resultaten på program-, ämnes- och kursnivå, bl. a. av de nationella proven, skall ligga till grund för rektors åtgärder. Rektorn skall också i större utsträckning än tidigare närvara vid program- och ämneskonferenser.

3.4.2 Kvalitetsarbetet dokumenteras i en kvalitetsredovisning som uppfyller förordningens krav.

Skolans kvalitetsredovisning skall utformas så att den uppfyller förordningskraven. I tillsynsrapporten pekar Skolinspektionen på vad som skall dokumenteras i kommande redovisning:

- en uppföljning av kunskapsresultaten för elever på det individuella programmet och för elever på gymnasiesärskolan
- en koppling mellan resultatanalys, framtagna åtgärder och högre måluppfyllelse.
- en redovisning av skolans uppföljning och utvärdering av likabehandlingsplanen

Bilaga 4 Komplettering S: t Mikael-skolan – kommunal vuxenutbildning, Sofi och särvux

1 Kunskaper

1.1 Kunskapsresultat

I enlighet med Skolinspektionens bedömning verkar skolan för att vuxenutbildningens kunskapsresultat skall förbättras och ligga till grund för analys och utveckling av verksamheten.

1.2 Uppföljning och kommunikation av resultat

1.2.3 De studerande har en individuell studieplan.

Samtliga studerande har en individuell studieplan, vilken upprättats med hjälp av studievägledarna i anslutning till intagningen. Skolan kommer fortsättningsvis också att tillse att studieplanerna följs upp och revideras så att de studerande kan få aktuell information om sin kunskapsutveckling.

1.3 Bedömning och betygssättning

1.3.1 Lärarna utgår vid bedömning och betygssättning från de nationella målen i kursplanerna och från betygskriterierna.

Med anledning av Skolinspektionens anmärkningar avser rektor att under kompetensutvecklingsdagarna höstterminen 2009 tydliggöra de nationella styrdokumentet och de nationella målen som utgångspunkt för betyg och bedömning.

1.4 Genomförande av utbildningen

1.4.1 Läroplanens och kursplanernas mål att sträva mot anger inriktningen för utbildningen.

Inför skolstarten höstterminen 2009 har rektor och lärare tillsammans analyserat läroplanens och kursplanernas strävansmål. Skolan skall tillse att dessa mål får genomslag i undervisningen.

1.5 Anpassning av verksamheten till elevernas behov

1.5.1 Utbildningarna är flexibla och anpassade till de studerandes behov, förutsättningar, erfarenheter och livssituation.

Skolan har som mål att öka individualiseringen i undervisningen. Detta skall ske genom att rektor tydliggör författningskraven.

I tillsynsrapporten refererar Skolinspektionen till ett antal vuxenstuderande, vilka uppgav att de inte alltid fått den varierande och stimulerande undervisning de haft rätt till. ”En likvärdig utbildning”, menar inspektionen, ”innebär inte att ”undervisningen skall utformas på samma sätt överallt eller att skolans resurser skall fördelas lika. Hänsyn skall tas till elevernas olika förutsättningar, behov och kunskapsnivå.”

2 Normer och värden

2.1 Normer och värden i studiemiljö och samvaro

2.1.3 Det finns planer mot kränkande behandling i enlighet med författningarna.

Skolan har upprättat en likabehandlingsplan (Likabehandlingsplan och plan mot kränkande behandling) som uppfyller författningskraven.

3 Ledning och kvalitetsarbete

3.1 Likvärdig tillgång till utbildning

3.1.1 Kommunen ger vuxna tillgång till grundläggande vuxenutbildning, grundläggande särsvux och sfi enligt författningarna.

Samtliga kunskapsområden inom grundläggande vuxenutbildning enligt 16 § förordningen om kommunal vuxenutbildning skall erbjudas de studerande dels på hemsidan, dels i övrigt informationsmaterial.

3.1.2 Kommunen verkar aktivt för att nå dem i kommunen som har rätt till grundläggande vuxenutbildning, grundläggande särvox och sfi.

Genom ett utskick till varje nyinflyttad invandrare skall skolan säkerställa att alla som har rätt till sfi-undervisning nås av denna information.

3.2 Personalens utbildning

3.2.1 Lärarna inom utbildning i egen regi och upphandlad utbildning har utbildning för den undervisning de i huvudsak bedriver.

Skolan skall tillse att de studerande vid vuxenutbildningen i Mora kommun ges undervisning av lärare som har föreskriven utbildning för den undervisning de bedriver. Under läsåret 2008-2009 var detta inte fallet i bland annat svenska som andra språk

3.4 Rektors ansvar

3.4.1 Rektor håller sig förtrogen med det dagliga arbetet och tar som pedagogisk ledare det övergripande ansvaret för att verksamheten inriktas på att nå de nationella målen.

I sin bedömning anför Skolinspektionen ”att rektorn behöver förstärka sitt övergripande ansvar för att säkerställa att eleverna får en likvärdig utbildning och att verksamheten inriktas mot nationella mål.” Vid tillsynen framkom, menar Skolinspektionen, stora skillnader i kvaliteten på genomförandet av utbildningen mellan program, ämnen och enskilda lärare.

Skolledningen har tagit fasta på Skolinspektionens synpunkter och skall tillsammans med lärarna genomföra en genomgripande analys av resultaten och ta fram åtgärder för att förbättra måluppfyllelsen.

3.5 Kvalitetsarbete

3.5.1 Vuxenutbildningen bedriver ett systematiskt kvalitetsarbete, det vill säga planerar, följer upp och utvärderar sin verksamhet samt tar tillvara resultaten och omsätter dessa i åtgärder för att förbättra måluppfyllelsen.

Enligt Skolinspektionen behöver skolan utveckla ett kontinuerligt och systematiskt kvalitetsarbete. Genom en utökning av skolledningen med 0,5 rektorstjänst från höstterminen 2009 har förutsättningarna för rektors pedagogiska ledarskap förbättrats. Flera åtgärder har planerats för att öka måluppfyllelsen. En analys av resulta-

ten på program-, ämnes- och kursnivå, bl. a. av de nationella proven, skall ligga till grund för rektors åtgärder. Rektorn skall också i större utsträckning än tidigare närvara vid program- och ämneskonferenser.

3.5.2 Kvalitetsarbetet dokumenteras i en kvalitetsredovisning som uppfyller förordningens krav.

Skolans kvalitetsredovisning skall utformas så att den uppfyller förordningskraven. I tillsynsrapporten pekar Skolinspektionen på vad som skall dokumenteras i kommande redovisning:

- en uppföljning av kunskapsresultaten för elever på det individuella programmet och för elever på gymnasiesärskolan
- en koppling mellan resultatanalys, framtagna åtgärder och högre måluppfyllelse.
- en redovisning av skolans uppföljning och utvärdering av likabehandlingsplanen